

но им закри театрите. Остави им болката. Страданието на осъзнатата творческа личност, която търси брод към широкия свят, която се стреми да се изяви на всяка цена. Но и поезията, която създава, е поезия на страданието. За него именно пише в интервюто си първата ромска поетеса у нас Сали Ибрахим (Литературен вестник, N 44, 1994 г.): „Няма нищо по-лошо от това човек да не приема човека. След като всички сме деца на Бога.“ За нея изкуството е начин да избяга от самотата. А нейните съплеменници виждат в това стремеж да се изземат функциите на Бога, не го разбират, защото е различна от тях. Този проблем е стоял и пред българските интелегенти, които са излезли от социалните низини. Впрочем, желанието да бъдеш еднакъв, да не се отличаващ с нищо от общността, в която живееш, е характерно и за патриархалното съзнание на българския човек от миналото, когато личността не е била осъзната. За него пише Иван Хаджийски в „Бит и душевност на нашия народ“. И моята полуграмотна баба, омъжена за селски учител, ми е разказвала, че когато тръгнали с файтон на театър в София, тя си носела официална рокля и шапка в куфар и се преобличала в някой хан. На връщане церемонията се повтаряла в обратен ред: сега градският тоалет се сменял със селската носия. И това го правела, за да не я сметнат за „кираца“, за жена, която се погражданила., т.е. изменила е на произхода си, на обичаите, на средата си. Нещо, което жестоко се е наказвало с одумки, с иронични подмятания, с подигравки.

В това интервю С. Ибрахим говори за дискриминация, за расизъм. Стихотворението „Змийска сълза“ - едно от най-добрите постижения в книгата ѝ „Космична любов“ (Изд. Литфорум, 1993), е порив за вселюбов. Тълкувайки по свой начин билейския мотив за първородния грях, тя страда със страданието на своите, които изкупват сякаш греховете на всички човеци:

За кой грях плачеш, рома?

Дали си бръкнал в джоба на Бога,
или дрехата му с нектар си облял,
а си извадил въшки и краста от там...

Стихотворението „О, рома“ пък е една визия не на реалното, а на желаното - то е изтъкано от ярки метафори, характерни за източните славяни - някои от тях Впрочем, доста банализирани. Често се среща образът *жар-птица*, свързвана с летящия кон, с